സെന്റ് തോമസ് കോളജ് പാലാ ഓട്ടോണമസ്
അരുണാപുരം പി.ഒ., കോട്ടയം 686 574

July 2026
Vol. 2 Issue 4

പാലൈ
PALAI பாலை
ISSN No: 3049-0316

താരതമ്യസാഹിത്യപഠനം ചരിത്രവഴികൾ

ഡോ. എസ്. അജയകുമാർ*

സംഗ്രഹം

മനുഷ്യൻ സാമൂഹ്യ ജീവിയായി പരിണമിക്കുന്ന കാലം മുതൽ പാരസ്പര്യത്തിന്റെ ചരിത്രവും ആരംഭിക്കുന്നു. സർഗ്ഗാത്മകതയും സാഹിത്യവും അവനിൽ പ്രവർത്തിച്ചു തുടങ്ങിയകാലം മുതൽ വിവിധസാഹിത്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള ആശയവിനിമയവും പരസ്പരസ്വാധീനവും നിലനിന്നിരുന്നു. അതിനാൽതന്നെ വ്യത്യസ്തഭാഷകൾ, സംസ്കാരങ്ങൾ, ദേശങ്ങൾ എന്നിവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കി സാഹിത്യസൃഷ്ടികളെയും പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും തമ്മിൽ താരതമ്യം ചെയ്ത് പഠിക്കുന്ന സാഹിത്യശാഖയായ താരതമ്യസാഹിത്യം (Comparative Literature) സുപ്രധാനമായ ഒരു വിജ്ഞാനശാഖയാണ്. "സാഹിത്യം ഒന്നേയുള്ളൂ, അത് വിശ്വസാഹിത്യമാണ്, സാഹിത്യം ഒന്നേയുള്ളൂ അത് പലഭാഷകളിൽ എഴുതപ്പെടുന്നു എന്നുമാത്രം" എന്നീ രബീന്ദ്രനാഥടാഗോർ, ഗൊയ്ഥേ തുടങ്ങിയ ജ്ഞാനികളുടെ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സങ്കൽപ്പങ്ങളും 'വസുധൈവകുടുംബകം' എന്ന ആശയവും താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സങ്കല്പമാണെന്നു പറയാം. ഇന്ത്യൻ സ്കൂൾ, ഫ്രഞ്ച് സ്കൂൾ, ജർമൻ സ്കൂൾ, അമേരിക്കൻ സ്കൂൾ എന്നിങ്ങനെ ചില വ്യത്യസ്തതകളോടെ നിലനിൽക്കുന്ന വിവിധ പഠനമേഖലകളാണ് താരതമ്യസാഹിത്യത്തിലുള്ളത്. താരതമ്യസാഹിത്യ പഠനത്തിന്റെ ചരിത്രം പരിശോധിക്കുയാണ് ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ.

താക്കോൽ വാക്കുകൾ: താരതമ്യം, സംസ്കാരം, വിമർശനം, സാഹിത്യം, ഭാഷ, ദേശം.

ആമുഖം

'താരതമ്യപഠനം', 'താരതമ്യവിമർശനം'എന്നീ സംജ്ഞകൾ നമുക്കു പരിചിതങ്ങളാണ്. കൃതികളുടെ മൂല്യം നിർണയിക്കുന്ന എന്നതാണ് വിമർശനത്തിന്റെ പ്രത്യേകത. അത്തരത്തിൽ ഒരേ ഭാഷയിലെയോ വിവിധ ഭാഷകളിലെയോ കൃതികളുടെ പലതരത്തിലുള്ള മൂല്യത്തെ - പ്രമേയത്തെയും രചനാസൗഷ്ഠവത്തെയും സംബന്ധിച്ചവയെ - നിരീക്ഷിക്കുക, അവയെ വിശകലനം ചെയ്യുക തുടങ്ങിയവ നിർവഹിക്കുന്നത് വിമർശനമാണ്. എന്നാൽ ഇതിൽ നിന്ന് വളരെ വ്യത്യസ്തമാണ് താരതമ്യസാഹിത്യം. ഇതൊരു വിമർശന പദ്ധതിയേയല്ല. വിമർശനം അതിൽ മറ്റൊരുതരത്തിലാണ്. മൂല്യനിർണയം എന്ന തരത്തിലുള്ള വിമർശനമല്ല താരതമ്യസാഹിത്യത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. താരതമ്യസാഹിത്യത്തെ വിമർശനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ നിർത്താം എന്ന കരുതിയാൽത്തന്നെയും വിമർശകന്റെ / കൃതിയുടെ മൂല്യനിർദ്ധാരണമോ വിലയിരുത്തലോ താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രവർത്തനമണ്ഡലമല്ല. ജോർജ് കെ. വുഡ്ബെറി എന്ന ചിന്തകൻ 'താരതമ്യരീതി എല്ലാ ക്ലാസിസത്തിന്റെയും മാതാവാണ്' എന്നാണഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. എല്ലാ വൈജ്ഞാനിക മേഖലകളിലും ഈ

* അസ്സോസിയേറ്റ് പ്രൊഫസർ, മലയാള വിഭാഗം, എസ്. ഡി. കോളേജ്, ആലപ്പുഴ

തരതമഭേദം ദൃശ്യമാണ്. താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ ചരിത്രംതന്നെ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ഒരു സാഹിത്യ പഠന മേഖലയായി വികസിക്കുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ സാഹിത്യ സിദ്ധാന്തങ്ങളെയും കൃതികളെയും മറ്റ് സാഹിത്യ സിദ്ധാന്തങ്ങളും കൃതികളുമായി തട്ടിച്ചു നോക്കുന്ന സമീപനം കാണാൻ കഴിയും. ഭാരതീയവും പാശ്ചാത്യവുമായ സാഹിത്യ സിദ്ധാന്തങ്ങളെയും വ്യത്യസ്ത ദേശങ്ങളിലുണ്ടായ സാഹിത്യകൃതികളെയും അവയുടെ സന്ദർഭങ്ങളെത്തന്നെയും താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുന്നു. ഹോറെസിന്റെ 'ആഴ്സ് പൊയറ്റിക്ക' എന്ന ഗ്രന്ഥം നിർദ്ദേശിക്കുന്നത് ഗ്രീക്കുകാരെ മാതൃകയായി സ്വീകരിച്ചു വേണം രചന നടത്താൻ എന്നാണ്. ഇവിടെയും ഒരു താരതമ്യം നടക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ താരതമ്യസാഹിത്യ പഠന മേഖല ഇതിനൊക്കെ അപ്പുറത്തുള്ളതാണ്.

1. അതൊരു സംസ്കാര പഠനമാണ്.
2. നാനാത്വത്തിൽ നിന്ന് ഏകത്വത്തെ ഉത്പാദിപ്പിച്ചെടുക്കുന്ന പ്രക്രിയ കൂടി ഇത് സാധിച്ചെടുക്കുന്നു.

ഭാരതീയസാഹിത്യത്തിൽ താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന് വളരെയേറെ പ്രസക്തിയുണ്ട്. വിവിധ ദേശങ്ങളിലെയും ഭാഷകളിലെയും സാഹിത്യത്തെ താരതമ്യപ്പെടുത്തി അവയിലെ പൊതുസവിശേഷതകൾ നിർദ്ധാരണം ചെയ്തെടുക്കുന്ന ചിന്താപദ്ധതിയാണിത്. ഭാഷയുടെയും ദേശത്തിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും വ്യത്യാസം സാഹിത്യത്തെ വ്യത്യസ്തമാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഈ നാനാത്വത്തിനിടയിലും മാനവികമായ ഒരു ഏകത്വം കുടികൊള്ളുന്നതായി കാണാം. നാനാത്വത്തെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ അതിലെ മാനവികമായ ഏകത്വത്തെ കണ്ടെത്തുകയും പല ഭാഷ സംസാരിച്ചാലും പല ദേശങ്ങളിൽ വ്യാപരിച്ചാലും പല സംസ്കാരങ്ങളിൽ മുഴുകിയാലും അടിസ്ഥാനപരമായി മനുഷ്യന്റെ വികാരങ്ങളും വിചാരങ്ങളും ഒന്നുതന്നെയാണെന്ന യുക്തിയിൽ ഉറച്ചുനിന്നുകൊണ്ട് സാഹിത്യത്തിലെ വൈവിധ്യത്തിൽ നിന്നും ഏകത്വം നിർമിച്ചെടുക്കുന്ന പഠനമാണ് താരതമ്യസാഹിത്യപഠനം. അതിനാൽ ഒരേ സമയം സാഹിത്യത്തിന്റെ സാംസ്കാരികവും കലാപരവുമായ അന്വേഷണമായി ഈ പഠനശാഖ മാറുന്നു.

"ദേശീയതയുടെ വ്യത്യാസമുള്ള ഒന്നിലധികം സാഹിത്യങ്ങൾ തുലനം ചെയ്യപ്പെടുന്നുവെന്നത് താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രായോഗിക വശമാണ്. ഇന്ത്യൻ സാഹചര്യത്തിൽ ദേശീയതയെ നിർവചിക്കുക ബുദ്ധിമുട്ടാണെങ്കിലും 'ദേശീയ സാഹിത്യം' എന്നൊരു സങ്കല്പനം നിലനിൽക്കുന്നുണ്ട് താരതമ്യസാഹിത്യത്തിൽ. വിമർശനത്തിൽ ചെയ്യുന്നതുപോലെ ഒരു ഭാഷയിലോ ദേശീയതയിലോ നിലനിൽക്കുന്ന ഏതെങ്കിലുമൊരു കൃതിയുടെ നന്മതിന്മകളോ വലിപ്പച്ചെറുപ്പമോ നിർണയിക്കൽ താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ പഠനപരിധിയിലുള്ള വിഷയമേയല്ല. വിലയിരുത്തലല്ല, മറിച്ച് വിവേചനമാണ് - സാഹിത്യകൃതികൾ തമ്മിലുള്ള സാജാത്യ വൈജാത്യങ്ങളെ വിവേചിച്ചറിയലാണ് - താരതമ്യസാഹിത്യത്തിൽ നിർവഹിക്കപ്പെടുക. ഈ വിവേചിച്ചറിയൽ പക്ഷപാതരഹിതവും വസ്തുനിഷ്ഠവുമായ സമീപനത്തിലൂടെയായിരിക്കും. മറ്റ് സംസ്കാരങ്ങളിലുള്ള ജീവിതങ്ങളെ അറിയുകയും ബഹുമാനിക്കുകയും ഉൾക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ അവയോട് ഒരുതരം താദാത്മ്യപ്പെടൽ ഇതുവഴി സാധിച്ചെടുക്കാനാവും. ഇത് താരതമ്യസാഹിത്യ പഠനത്തെ ഒരു സംസ്കാര പഠനമേഖലയാക്കിത്തീർക്കുന്നു." (കെ. അയ്യപ്പപണിക്കർ, താരതമ്യസാഹിത്യം പുതിയ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ, 2005:3).

ചരിത്രം

'ആഴ്സ്പൊയറ്റിക്ക' പോലെയുള്ള കൃതികളിൽ താരതമ്യപഠനത്തിന്റേതായ സമീപനരീതി ദർശിക്കാനാവും. എങ്കിലും താരതമ്യസാഹിത്യം എന്ന ചിന്തയുടെ അടിസ്ഥാനമായിവരുന്നത് 1800 - ൽ ഷോറഴ് ക്യൂവിയെ (Georges Cuvier) എന്ന ഫ്രഞ്ച് ചിന്തകൻ ശരീരശാസ്ത്രത്തെ സംബന്ധിച്ച് അവതരിപ്പിച്ച ഒരു താരതമ്യാത്മക പ്രബന്ധമാണ്. Lecons d`anatomie Comparee' (താരതമ്യാത്മക ശരീരഘടനാ ശാസ്ത്രം) എന്നായിരുന്നു ആ പ്രബന്ധത്തിന്റെ പേര്. ഈ പ്രബന്ധശീർഷകം പില്ക്കാലത്ത് 'Comparative Literature' എന്ന പഠനശാഖയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആദ്യപ്രയോഗമായി മാറി. തുടർന്ന് 'ലിറ്ററേഷർ കംപാരി' (Litterature Compare`e) എന്ന പദം പ്രചാരത്തിലായി. 1824 - ൽ വില്യം ഡി ക്ലാർക്ക് എന്ന ചിന്തകൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ ഡച്ചുസാഹിത്യത്തിൽ വിദേശസാഹിത്യം ചെലുത്തിയ പങ്കിനെക്കുറിച്ച് അപഗ്രഥിച്ചു. ഇത് താരതമ്യ സാഹിത്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വരുന്നതല്ലെങ്കിലും ഇതിൽ താരതമ്യ സാഹിത്യത്തിന്റെ അക്കാദമികചരിത്രത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതായി പറയാം.

 ISSN No: 3049-0316

താരതമ്യസാഹിത്യം (Comparative Literature) എന്നു വിളിക്കുന്ന പഠന മേഖലയിൽ സാഹിത്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പഠനത്തിന് അടിസ്ഥാനമിടുന്നത് 1829 - ലാണ്. അബേൽ ഫ്രാൻസ്വാ വിൽമേൻ (Abel-François Villemain) പാരീസിലെ സോർബോന സർവ്വകലാശാല(Sorbonne University)യിൽ നടത്തിയ പ്രഭാഷണം ഫ്രഞ്ച് സാഹിത്യം ഇതരസാഹിത്യങ്ങളിൽ ചെലുത്തിയിട്ടുള്ള സ്വാധീനം എന്ന വിഷയത്തെ അടിസ്ഥാന മാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു. ഈ പ്രബന്ധാവതരണത്തെത്തുടർന്നാണ് ഫ്രാൻസിലും ജർമനിയിലും ഇറ്റലിയി ലുമൊക്കെ താരതമ്യപഠനം എന്ന ഗൗരവമായ ഒരു പഠനശാഖ രൂപപ്പെട്ടു വരുന്നത്. ഈ പ്രബന്ധാവതരണം കൊണ്ട് വിൽമെൻ താരതമ്യസാഹിത്യ പഠനത്തിന്റെ പ്രോദ്ഘാടകനായി രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. മറ്റു പല പ്രമുഖരും ഈ മേഖലയിലേക്ക് വരുന്നുണ്ടെങ്കിലും താരതമ്യപഠനത്തെ സർവകലാശാലാതലത്തിലുള്ള ഒരു വിഷയമായി രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഈ പ്രബന്ധാവതരണം കാരണമായി. തുടർന്ന് 1848 - ൽ മാത്യു അർ നോൾഡാണ് 'ലിത്തൊറോത്തുറേ കോംപാരേ' / 'ലിത്തറോത്യൂർ കോംപാരേ' എന്നീ ഫ്രഞ്ച് പദങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് വിവർത്തനമായി 'Comparative Literature' എന്ന പദം ആദ്യമായി ഉപയോഗിച്ചത്. ലിയോങ് സർവ്വകലാശാലയിലാണ് ആദ്യമായി ഇതൊരു പാഠ്യവിഷയമാകുന്നത്. 1897 - ലായിരുന്നു ഇത്. പ്രൊഫ. ഴോസെഫ് തെക്സ്ത് (Joseph Texte) ആയിരുന്നു പഠനവകുപ്പിന്റെ അധ്യക്ഷൻ. ഇദ്ദേഹം അമേരിക്ക, ഫ്രാൻസ്, ജർമ്മനി തുടങ്ങിയ രാജ്യങ്ങളിലെ വിവിധ സർവകലാശാലകളിലും കലാലയങ്ങളിലും താരതമ്യ സാഹിത്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പ്രഭാഷണങ്ങളും പ്രബന്ധാവതരണങ്ങളും സംഘടിപ്പിച്ചു. എസ്. എസ്. പ്രാവേർ, ഗസ്തോങ് പാറി, പോൾ വാങ് തിഗെം എന്നിവരും ഈ പഠനശാഖയെ വികസിപ്പിച്ചു.

ജർമ്മനിയിലും ഈ പഠനശാഖയുടെ ശക്തമായ ഒരു വേര് കാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഫ്രാൻസ് സാഹിത്യ പഠനത്തിന്റെ ഈറ്റില്ലമായി മാറുകയായിരുന്നു. ഫെർനൻഡ് ബാൾഡൻ സ്പെർഗർ, ഴാങ് മാരി കാറെ (Jean-Marie Carre`), ഇൽബേർ ഴിനാർ, ക്ലോദ് തിഷ്വാ, ആന്ദ്രേ എം. റൂസോ, സിമോൺ ഴേൻ, ഴാക്ക് വാസീൻ, റോബേർ എസ്കാർപീൻ, മാഴ്സൽ ബെത്യാലോൺ തുടങ്ങിയ ചിന്തകരൊക്കെയാണ് ഫ്രാൻസിൽ താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ വക്താക്കളായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്. ഇവരുടെയൊക്കെ അക്കാദമിക സമൂഹത്തെ പൊതുവേ 'ഫ്രാൻസ് സ്കൂൾ' എന്ന് പറയുന്നു.

ഈ പഠനപദ്ധതിയെ അമേരിക്കയിൽ പ്രചരിപ്പിച്ചതിൽ മുഖ്യപങ്കുവഹിച്ചത് റെനെ വെല്ലക്കാണ്. അദ്ദേഹം ഴാങ് മാരി കാറെയുടെ നിലപാടുകളെ പുനർനിർമിക്കുകയും പരിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹെൻറി എച്ച്. എച്ച്. റൊമാക്ക്, ഹോഴ്സ്റ്റ് ഫ്രൻസ്, വുൾറിക്ക് വൈറ്റ്ഷ്റൈഡൻ തുടങ്ങിയവരൊക്കെ പിന്നീട് താരതമ്യ പഠന ത്തിന്റെ അമേരിക്കൻ വക്താക്കളായി കടന്നുവരുന്നുണ്ട്. ഫ്രാൻസ് സ്കൂളും അമേരിക്കൻ സ്കൂളും തമ്മിൽ സമീപനത്തിന്റെ വ്യത്യാസങ്ങൾ മാത്രമേയുള്ളൂ.

ഫ്രഞ്ച് സ്കൂളിൽ ദേശാഭിമാനപരമായ പക്ഷപാതം, വികാരതീവ്രമായ ദേശീയബോധം എന്നിവ നിറഞ്ഞ, അതായത് ദേശീയ സാഹിത്യങ്ങൾക്ക് വലിയ പ്രാധാന്യം നൽകുന്ന പഠനങ്ങളാണ് നടന്നിരുന്നത്. ദേശാഭിമാനബോധം പുലർത്തിക്കൊണ്ട് കൃതികളെ സമീപിക്കുന്ന രീതിയായിരുന്നു ഫ്രഞ്ച് സ്കൂളിന്റേത്. മറ്റൊരു പ്രത്യേകത, ഒറ്റയൊറ്റയായ സാഹിത്യ പഠന(ഒരു ദേശത്തെ/ഒരു ഭാഷയിലെ സാഹിത്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള താരതമ്യപഠനം)വും രണ്ടോ അതിലധികമോ സാഹിത്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള താരതമ്യപഠനവും നിർവഹിക്കുന്ന രീതിയായിരുന്നു.

അമേരിക്കൻ സ്കൂൾ പിന്തുടരുന്നത് ലാവണ്യശാസ്ത്രപരമായ മാർഗമാണ്. എന്നാൽ ഫ്രഞ്ച് സ്കൂൾ സാഹിത്യത്തിന്റെ സാമൂഹികവും ദാർശനികവും രാഷ്ട്രീയവും പ്രത്യയശാസ്ത്രപരവുമായ ഉള്ളടക്കം ചർച്ച ചെയ്യുന്നു. ഇതാണ് ഇരു സ്കൂളുകളും തമ്മിലുള്ള കാതലായ വ്യത്യാസം. ഇവിടെ ഒരു സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തന മായി താരതമ്യസാഹിത്യത്തെ മാറ്റിയെടുക്കുകയാണ് ഫ്രഞ്ച് സ്കൂൾ. താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ ഫ്രഞ്ച് സ്കൂളാണ് കൃത്യമായ അർത്ഥത്തിൽ ആ ലക്ഷ്യം പിന്തുടരുന്നത്. അമേരിക്കൻ സ്കൂളിന് അതിന് കഴിയുന്നില്ല എന്നും വിലയിരുത്താൻ കഴിയും. അമേരിക്കൻ സ്കൂൾ എന്ന് പറയുമ്പോഴും ആന്ദ്രേ എം. റൂസോ, സ്പെർഗർ തുടങ്ങിയ ഫ്രഞ്ച് പ്രൊഫസർമാർതന്നെയാണ് അമേരിക്കൻ സർവകലാശാലകളിൽ താരതമ്യ സാഹിത്യ പഠന വിഭാഗത്തിന്റെ അധ്യക്ഷന്മാരാവുകയും അതിന്റെ പഠന വ്യാപ്തി വിപുലപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തത്. പക്ഷേ അമേരിക്കയിലെത്തിയപ്പോൾ അതിന്റെ സമീപനത്തിൽ മാറ്റമുണ്ടായി എന്നു മാത്രം.

ISSN No: 3049-0316

അമേരിക്കയുടെ സാംസ്കാരികവും സാമ്പത്തികവുമായ പരിപ്രേക്ഷ്യങ്ങൾ മൂലമായിരിക്കാം അവർ ഇത്തരം പഠനങ്ങളെ ഒരു സാമൂഹ്യശാസ്ത്ര വിഷയമായി കണക്കാക്കാതിരുന്നത്. മറിച്ച് അവർ കൃതികളുടെ സാഹിത്യപരമായ ശാസ്ത്രപഠനത്തിന് ഊന്നൽ കൊടുത്തു. ദേശീയ വ്യത്യാസങ്ങളെ പറഞ്ഞുകൊണ്ട് സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം, സാംസ്കാരിക ശാസ്ത്രം, നരവംശശാസ്ത്രം തുടങ്ങിയ ലാവണ്യേതര മാനദണ്ഡങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി സാഹിത്യത്തെ താരതമ്യപ്പെടുത്തി പഠിക്കുന്ന രീതിയായിരുന്നു ഫ്രഞ്ച് സ്കൂളിന്റേത്. സാഹിത്യത്തെ ഒരു ലാവണ്യ ശാസ്ത്ര വീക്ഷണത്തിലൂടെ വിലയിരുത്തിയാൽ അതിവൈകാരികതയും ദേശീയബോധവും സൃഷ്ടിക്കുന്ന സങ്കുചിതത്വങ്ങളെല്ലാം പരിഹരിക്കാൻ കഴിയുമെന്നായിരുന്നു റെനെ വെല്ലക്കിന്റെ കാഴ്ചപ്പാട്. സാമൂഹ്യശാസ്ത്രം ഇതിലെ ആശയധാരയായി ഉൾപ്പെടുത്തുമ്പോൾ ദേശീയമായ പക്ഷപാതങ്ങളും വൈകാരികതയുമൊക്കെ കടന്നുവരുന്നത് സ്വാഭാവികമാണ്; ഇതുതന്നെയാണ് താരതമ്യ സാഹിത്യം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നവും.

'സാഹിത്യം ഏകകമാണ്' എന്ന സങ്കല്പമാണ് അമേരിക്കൻ സ്കൂൾ മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നത്. എല്ലാം സാഹിത്യ കലയുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഒതുങ്ങേണ്ടതാണ്. അതായത് കൃതിയുടെ സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക വിഷയങ്ങളിലൊന്നുമല്ല, സാഹിത്യപരതയിലത്രേ സാഹിത്യപഠനം ഒതുങ്ങേണ്ടത് (ഇന്ന് സംസ്കാര പഠനവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി ഈ നിലപാടിനെ വിമർശിക്കാവുന്നതാണ്). ദേശീയാതീതമായ ഒരു വീക്ഷണം അമേരിക്കൻ സ്കൂൾ മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക സാഹിത്യത്തിന്റെ അതിരുകൾക്കപ്പുറത്തേക്ക് കടന്നുപോകാനുള്ള ശ്രമമാണ് അമേരിക്കൻ സ്കൂൾ നടത്തുന്നത്. ഇത്തരമൊരു സമീപനത്തിൽ സാഹിത്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സാജാത്യങ്ങളെയും വൈജാത്യങ്ങളെയും വിവേചന ബുദ്ധിയുടെ തിരിച്ചറിയാനുള്ള, താരതമ്യ സാഹിത്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന പ്രമാണം നഷ്ടപ്പെട്ടു പോകും എന്നതാണ് അമേരിക്കൻ താരതമ്യസ്കൂളിന്റെ ഒരു ന്യൂനതയായി നിലനിൽക്കുന്നത്.

താരതമ്യസാഹിത്യം ഭാരതീയസാഹചര്യത്തിൽ

താരതമ്യ സാഹിത്യത്തിന് ഭാരതീയമായ ഒരു മുഖമുണ്ടോ എന്ന ചോദ്യത്തിന് വളരെ പ്രസക്തിയുണ്ട്. ആശയപരമായും രാഷ്ട്രീയമായും സാംസ്കാരികമായും വൈവിധ്യത്തിന്റെയും വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുടെയും ദേശമായിരിക്കുമ്പോഴും ഭാരതം മുന്നോട്ടുവയ്ക്കുന്ന മുദ്രാവാക്യം തന്നെ 'നാനാത്വത്തിൽ ഏകത്വം' എന്നതാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഭാരതത്തിലെ സാഹിത്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു പഠനശാഖയായി താരതമ്യ സാഹിത്യം മാറുന്നു.

ഇതിനുവേണ്ടി പ്രത്യേകമായ ഒരു പഠന പദ്ധതി തയ്യാറാക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ട്. അത്തരമൊരു പദ്ധതി നമുക്കുണ്ടുതാനും. 'സാഹിത്യം അതൊന്നേയുള്ളൂ, ഏതു ഭാഷയിലെഴുതിയാലും' എന്ന കാഴ്ചപ്പാടിനെ ഇതിനായി ഒന്നു പുനർനിർമ്മിക്കേണ്ടിവരും. 'സാഹിത്യം - അതൊന്നേയുള്ളൂ, ഏത് ഭാഷയിലെഴുതിയാലും' എന്നു പറയുന്നത് നിത്യജീവിതത്തിൽ സാർത്ഥകമാക്കാൻ സാധിക്കാത്ത ഒരു സുഭാഷിതം മാത്രമാണ്' എന്ന് ഡോ. അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ പറയുന്നുണ്ട്. ഇന്ത്യൻ സാഹചര്യത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ഈ നിലപാട് അർത്ഥവത്താണ്. ഇന്ത്യയിലാകട്ടെ വിവിധതരം ഭാഷകളിൽ എഴുതപ്പെടുന്ന സാഹിത്യമെല്ലാം ഒന്നുതന്നെയാണെന്ന് പറയാനാവില്ല. എല്ലാ ഭാഷകളിലെയും സാഹിത്യത്തിനും ദേശീയ സാഹിത്യത്തിനും അതിന്റേതായ വ്യക്തിത്വമുണ്ട്. ആ വ്യക്തിത്വത്തെ പരസ്പരം തട്ടിച്ചുനോക്കി മനസ്സിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന പഠനപദ്ധതിയാവണം ഭാരതത്തിന്റെ താരതമ്യസാഹിത്യപഠന മേഖലയായി മാറേണ്ടത്. ദേശീയ സ്വാതന്ത്ര്യസമരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് ഭാരതത്തിൽ താരതമ്യസാഹിത്യ പഠനമേഖല ശക്തിപ്പെടുന്നത്. ലോകത്ത് താരതമ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ ഉദയത്തിന് കാരണമായി പണ്ഡിതർ ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നത് നവോത്ഥാന (Renaissance)ത്തെയാണ്. നവോത്ഥാനകാലത്ത് വ്യക്തിപരമായി മാത്രമല്ല ദേശപരമായും വികസനമുണ്ടാകുന്നുണ്ട്. ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് പുതിയ യാത്രാമാർഗങ്ങളും സഞ്ചാരങ്ങളും വാണിജ്യ ബന്ധവുമുണ്ടാകുന്നു, രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള അതിരുകളുടെ കനം കുറയുന്നു, യുദ്ധങ്ങൾ കാരണം രാജ്യങ്ങൾ തമ്മിൽ സഖ്യമോ വിയോജിപ്പോ ഉണ്ടാകുന്നു തുടങ്ങി നവോത്ഥാനകാലത്തെ വിവിധ സംഭവങ്ങൾ താരതമ്യസാഹിത്യ പഠനത്തിന്റെ വികാസത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തി.

 ISSN No: 3049-0316

ഇന്ത്യൻ നവോത്ഥാനത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ പശ്ചാത്തലം സ്വാതന്ത്ര്യസമരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ്. തീർച്ചയായും ഭാരതത്തിലെ താരതമ്യ സാഹിത്യചിന്തയ്ക്ക് ഇന്ത്യൻ ദേശീയ പ്രസ്ഥാനം ഒരു നിർണായക ഘടകമായി വർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് നിസ്തർക്കമാണ്. ഭാരതത്തിലെ സാംസ്കാരിക വൈവിധ്യം ദേശീയ ഐക്യത്തെ എങ്ങനെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു എന്നുള്ളത് നമുക്ക് മുമ്പിലുള്ള പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു വിഷയമാണ്. ഇങ്ങനെ ഭാരതത്തിലെ താരതമ്യ സാഹിത്യ പഠനം ഒരു രാഷ്ട്രീയവിഷയമായിക്കൂടി മാറുന്നു. അതായത് വൈവിധ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഭാരതത്തിലെ ഐക്യം നിലകൊള്ളുന്നത്. വ്യത്യസ്തതകളിലൂടെ മനസ്സിലാക്കാനും അനുഭവിക്കാനും കഴിയുന്നതാണ് ഭാരതത്തിന്റെ ഏകത്വം; മറിച്ച് ഊഷരമായ, യാന്ത്രികമായ അടിച്ചേൽപ്പിക്കലിലൂടെ നിർമ്മിക്കപ്പെടുന്ന ഒന്നല്ല. അത് സാധ്യവുമല്ല. ഈ ഏകത്വത്തെ നാനാത്വത്തിലും കാത്തുസൂക്ഷിക്കുന്ന സമൂഹമാണ് ഇന്ത്യൻ സമൂഹം. ഏകശിലാ നിർമിതമായ ഏകത്വമല്ല ഭാരതത്തിന്റെ ഏകത്വം. അനേകം ഭാഷകൾ സംസാരിക്കപ്പെടുന്ന ഈ രാജ്യത്ത് ഏകഭാഷാ പഠനം അസാധ്യമാണ്. ബഹുഭാഷാ പഠിതാവാകാൻ നാം വിധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വൈവിധ്യം നമ്മുടെ ജന്മസിദ്ധവും കർമബദ്ധവുമായ പാരമ്പര്യമാണ്. പ്രാദേശിക ബോധ്യങ്ങളിൽ നിന്നാണ് നാം ദേശീയബോധത്തെ കരുപ്പിടിപ്പിച്ചെടുക്കുന്നത്. ഈ പ്രാദേശിക ബോധങ്ങളെ പരസ്പരം മനസ്സിലാക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു സാധ്യതയാണ് താരതമ്യ സാഹിത്യ പഠനം ഭാരതത്തിൽ തുറന്നുവയ്ക്കുന്നത്.

പാശ്ചാത്യ സാഹിത്യസിദ്ധാന്തങ്ങൾ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി ഭാരതീയ സാഹിത്യങ്ങളെ പഠിക്കാനാവില്ല. ഉദാ: സംഘസാഹിത്യത്തിലെ 'തിണ' സങ്കല്പം. പാശ്ചാത്യ സാഹിത്യത്തിലെ 'എപ്പിക്'' എന്നതല്ല ഭാരതത്തിലെ ഇതിഹാസങ്ങളും പുരാണങ്ങളും. അങ്ങനെ ഭാരതീയ താരതമ്യസാഹിത്യപഠനത്തിന് തദ്ദേശീയമായ ഒരു സിദ്ധാന്തപരിസരം ആവശ്യമായി വരുന്നു. രൂപത്തിന്റെയും പ്രമേയത്തിന്റെയും കാര്യത്തിലൊക്കെ ഇത്തരം തദ്ദേശീയ പഠനസമീപനങ്ങൾ നമുക്കാവശ്യമാണ്. അതുപോലെതന്നെ മാതൃഭാഷയുൾപ്പെടെ മൂന്ന് ഭാഷകളെങ്കിലും അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത് താരതമ്യസാഹിത്യപഠനത്തിൽ നല്ലതാണ്. കേരളത്തിൽ ദ്വിഭാഷാ പഠനമാണ് കൂടുതൽ നടക്കുന്നതെങ്കിലും ത്രിഭാഷാപഠനം താരതമ്യപഠനത്തിന് നിർബന്ധമാക്കണമെന്ന് അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്; പ്രത്യേകിച്ച് ഹിന്ദി. ഹിന്ദി അറിയുമ്പോൾ ഇന്ത്യയിലെ ബഹുഭൂരിപക്ഷം സ്ഥലങ്ങളിൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്ന, നിലനിൽക്കുന്ന, വളരെ വിപുലമായ ഒരു സാഹിത്യസമ്പത്തിനെ നേരിട്ടറിയാൻ നമുക്ക് കഴിയുന്നു. ബഹുഭാഷാപാണ്ഡിത്യം താരതമ്യ സാഹിത്യ പഠനത്തിന് ഏറ്റവും സവിശേഷമായ ചേരുവയായി മാറുന്നു. മറ്റൊരു ഭാഷയെയും സാഹിത്യത്തെയും നേരിട്ട് അറിയാൻ ഇടവരുത്തുന്നതു വഴി ആ കൃതിയുടെ സാംസ്കാരിക അടിത്തറ, സാമൂഹിക - രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ മനസ്സിലാക്കാനും ഇത് മറ്റുള്ളവരോടുള്ള അകൽച്ച കുറയ്ക്കാനും വൈവിധ്യത്തിലൂടെ ഏകത്വം സാധിച്ചെടുക്കാനും സഹായിക്കുന്നു.

ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി താരതമ്യ സാഹിത്യം സർവ്വകലാശാലാതലത്തിലുള്ള ഒരു പഠന വിഷയമായി വരുന്നത് 1957-ൽ കൊൽക്കത്തയിലെ യാദവ്പൂർ സർവകലാശാലയിലാണ്. ആർ.കെ. ദാസ് ഗുപ്ത, അമിയ ദേവ്, ശിശിർകുമാർ ദാസ്, സോവൻ മജുംദാർ തുടങ്ങിയ പണ്ഡിതരാണ് ഈ വിഷയത്തിൽ ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ ഇടപെടലുകൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നത്. 'പാപ്പിറസ്'' എന്ന പേരിലുള്ള പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ ഈ സർവകലാശാലയുടെ മേൽനോട്ടത്തിലാണ് പുറത്തിറങ്ങുന്നത്. വിവർത്തനകൃതികളും താരതമ്യപഠനങ്ങളുമൊക്കെ ഇതിൽ ധാരാളമായി ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഇന്ത്യൻ താരതമ്യസാഹിത്യപഠനത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിൽ ഷിംലയിലെ ഇന്ത്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് അഡ്വാൻസ്ഡ് സ്റ്റഡീ(IIAS)സ് നല്ല പങ്കു വഹിക്കുന്നു. മലയാളത്തിൽ ഉൾപ്പെടെ പ്രബന്ധങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കാനും വിവിധതരം കോഴ്സുകൾ പഠിക്കാനും ഇവിടെ അവസരമുണ്ട്. മാനവിക വിഷയങ്ങളിൽ താരതമ്യപഠനത്തിന് ഈ ഗവേഷണ സ്ഥാപനത്തിൽ പ്രാമുഖ്യം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. കേന്ദ്ര സാഹിത്യ അക്കാദമി പുറത്തിറക്കുന്ന 'ഇന്ത്യൻ ലിറ്ററേച്ചർ' എന്ന ദ്വൈമാസികയും നാനാത്വത്തിൽ ഏകത്വം എന്ന ബോധത്തെ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്ന ഇടപെടലായി കാണാനാവുന്നതാണ്. 'Tolstoy and Gandhi', 'Tagore and Yeats', Dante in Bengali Literature', 'Indian Response to 'Paradise Lost', 'Indian Response to Western Literature', 'Shelley and Bharathidasan', 'Tholkappiyam and Indian Poetics', 'The Impact of T. S. Eliot on Contemporary Tamil Poetry' തുടങ്ങിയ പഠനങ്ങൾ ഭാരതത്തിലെ താരതമ്യസാഹിത്യത്തിലെ ശ്രദ്ധേയങ്ങളായ പഠനങ്ങളാണ്.

ISSN No: 3049-0316

താരതമ്യസാഹിത്യപഠന വിമർശകർ

താരതമ്യസാഹിത്യത്തെ പുതിയ മാനങ്ങളിലേക്കെത്തിച്ച സൈദ്ധാന്തികരാണ് ലെയ്ൻ കൂപ്പർ, റെനെ വെല്ലക്ക്, ഗായത്രി ചക്രവർത്തി സ്പിവാക്ക് എന്നിവർ.

അമേരിക്കൻ പ്രൊഫസറായ ലെയ്ൻ കൂപ്പർ താരതമ്യസാഹിത്യം എന്ന പരികല്പനയെ എതിർക്കുകയാണ്. ഇത് അർത്ഥശൂന്യമാണെന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. 'ഇങ്ങനെയെങ്കിൽ ഇനി താരതമ്യാത്മകമായ ഉരുളക്കിഴങ്ങിനെക്കുറിച്ചും മാങ്ങാത്തൊലിയെക്കുറിച്ചുമൊക്കെ പറഞ്ഞു തുടങ്ങുമല്ലോ. താരതമ്യ സാഹിത്യം എന്നതൊരു കള്ളപ്പേരാണ്'- ഇതാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിരീക്ഷണം. എന്നാൽ ഇത് ലളിതമായ യുക്തിയോടെ തള്ളിക്കളയപ്പെട്ട ഒരു വാദമാണ്. ഉരുളക്കിഴങ്ങുകളെ തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ പോലും ഓരോ ദേശത്തിനുമനുസരിച്ച് അവയ്ക്ക് ഓരോന്നിനും വ്യത്യാസമുണ്ടാകുമെന്ന സാമാന്യയുക്തിയാണ് ഈ വാദം തള്ളിപ്പോകാനുള്ള കാരണം.

താരതമ്യസാഹിത്യത്തെ അതിനുള്ളിൽ നിന്ന് വിമർശിച്ചയാളാണ് റെനെ വെല്ലക്ക്. ഫ്രഞ്ച് - ജർമൻ താരതമ്യസാഹിത്യ സമീപനത്തെയാണ് അദ്ദേഹം വിമർശിച്ചത്. ഴാങ് മാരി കാറെ മുന്നോട്ടുവച്ച 'ഇമോളജി' പോലെയുള്ള സങ്കേതങ്ങളെ വെല്ലക്ക് നിശിതമായി വിമർശിച്ചു.ലാവണ്യം എന്ന ഏകകത്തെ മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ട് സാഹിത്യത്തിന്റെ ലാവണ്യശാസ്ത്രപരമായ അന്വേഷണമാണ് താരതമ്യ സാഹിത്യത്തിന്റെ വിഷയമെന്നും അതിന്റെ സാമൂഹികവും മതപരവും സാംസ്കാരികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ അന്വേഷണങ്ങൾക്കപ്പുറത്തേയ്ക്കാണ് താരതമ്യ സാഹിത്യം നിലപാട് സ്വീകരിക്കേണ്ടതെന്നുമുള്ള കാഴ്ചപ്പാടാണ് അദ്ദേഹം മുന്നോട്ട് വച്ചത്. ഇത് പിന്നീട് താരതമ്യ സാഹിത്യ പഠനത്തിലെ 'അമേരിക്കൻ സ്കൂൾ' ആയി മാറുകയും ചെയ്തു. സാഹിത്യചിന്തയിൽ താരതമ്യസാഹിത്യത്തെ ആപാദചൂഡം തിരുത്തിയെഴുതുന്ന നിലപാടുകളായിരുന്നു വെല്ലക്കിന്റേത്.

പുറമെ ഒരു കൃതി മറ്റൊരു കൃതിയെ സ്വാധീനിച്ചു എന്നതല്ല സ്വാധീനത. ഒരെഴുത്തുകാരന്റെ കൃതിയിൽ മറ്റൊരു എഴുത്തുകാരൻ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് ഒറ്റനോട്ടത്തിലോ, ഏതെങ്കിലും സാദൃശ്യങ്ങൾ കണ്ടിട്ടോ, പുറമെ പ്രകടമായ ഏതെങ്കിലും സമാനതകളോ നിഷേധങ്ങളോ കണ്ടിട്ടോ മാത്രം നിരീക്ഷിക്കാവുന്ന ഒന്നല്ല ഇത്. ഒരു വായനക്കാരൻ കൃതി വായിക്കുമ്പോൾ അതിൽ നിന്ന് പ്രത്യക്ഷവും പരോക്ഷവുമായ ഒരുപാട് അംശങ്ങൾ അയാളുടെ ഹൃദയത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിൽ രേഖപ്പെടുത്തും. അത് വായനയുടെയും നിരീക്ഷണത്തിന്റെയും വിമർശനത്തിന്റെയും എല്ലാ പദ്ധതികളും ചേർന്ന് വായനക്കാരന്റെ മനസ്സിന്റെ അടിത്തട്ടിൽ സ്ഥിതിചെയ്യും. അങ്ങനെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന വസ്തുതകളുടെ കൂടി പ്രതിഫലനമാണ് അയാൾ മറ്റൊരു കൃതിയെഴുതുമ്പോൾ സംഭവിക്കുക. അതുകൊണ്ട് സ്വാധീനത ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ കണ്ടെത്താൻ കഴിയുന്ന ഒന്നല്ല. കേവലം രണ്ടു കൃതികൾ തമ്മിലുള്ള സാജാത്യവൈജാത്യങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇത് നിർണയിക്കാനാവില്ല. അതിനർത്ഥം സ്വാധീനത എന്നൊരു ഘടകം ഇല്ലെന്നോ താരതമ്യത്തിന് പ്രസക്തിയില്ലെന്നോ അല്ല; മറിച്ച് ഗൗരവമായ, സാധാരണ സ്വാധീനതാപഠനത്തിൽനിന്ന് ഭിന്നമായ ഒരു സമീപനം കൊണ്ടു മാത്രമേ സ്വാധീനതയെ മനസ്സിലാക്കാനാവൂ എന്നാണ് റെനെ വെല്ലക്ക് നിരീക്ഷിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെ താരതമ്യ സാഹിത്യ പഠന മേഖലയിൽ എക്കാലത്തും തിരുത്തൽശക്തിയായി നിലകൊണ്ടയാളാണ് അദ്ദേഹം.

ഗായത്രി ചക്രവർത്തി സ്പിവാക്കാണ് ഈ മേഖലയിലെ മറ്റൊരു പ്രമുഖസാന്നിധ്യം. അപനിർമാണം, കോളനിയനന്തരവാദം തുടങ്ങിയ സാഹിത്യചിന്താപദ്ധതികളുടെ പക്ഷത്തുനിന്ന് സാംസ്കാരിക വിമർശനം സാധ്യമാക്കിയ ഇന്ത്യൻ എഴുത്തുകാരിയാണിവർ. ദേശീയതയെ സംബന്ധിച്ച ചർച്ചകളിൽ ബൃഹദാഖ്യാനങ്ങളുടെയും പ്രാദേശികാഖ്യാനങ്ങളുടെയും ബഹുമുഖത്വത്തിന്റെ വക്താവായി ഗായത്രി സ്പിവാക്ക് അറിയപ്പെടുന്നു. ദേശീയതയെ കുറിച്ചുള്ള ചിന്തകൾ വളരെയധികം ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്ന കാലത്ത് ഗായത്രി സ്പിവാക്കിന്റെ ചിന്തകൾ ഏറെ പ്രസക്തമാകുന്നു.

താരതമ്യസാഹിത്യ പഠനത്തിൽ മേധാവിത്തം അമേരിക്കൻ - ഫ്രഞ്ച് സ്കൂളുകൾക്കാണ്. ഇതിന്റെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ചർച്ച ചെയ്യുന്നത് അമേരിക്കൻ, ഇംഗ്ലീഷ്, ഫ്രഞ്ച്, ജർമൻ സാഹിത്യങ്ങളെയാണ്. വരേണ്യതയുടെ ഭാരം നിറഞ്ഞ ഭാഷാവ്യവസ്ഥയുടെയും ജീവിത വ്യവസ്ഥയുടെയും സാംസ്കാരികാവസ്ഥയുടെയും ഉല്പന്നമായ സാഹിത്യങ്ങളെ പഠിക്കുന്നതിനും പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഒരു പദ്ധതിയായി താരതമ്യ സാഹിത്യം ഇവിടെ മാറിയിരുന്നു.'അറിവ് ആരുടെ കൈയിലാണ്?' - ഇക്കാലത്തും എല്ലാ ജ്ഞാനമണ്ഡലങ്ങളുമായും ജീവിതമേഖലകളുമായും ബന്ധപ്പെട്ട് ഉന്നയിക്കാവുന്ന ചോദ്യം തന്നെയാണിത്.

 ISSN No: 3049-0316

ഗ്രന്ഥസൂചി

1. ഡോ. കെ. അയ്യപ്പപണിക്കർ, അയ്യപ്പപണിക്കരുടെ ലേഖനങ്ങൾ,ഡി.സി.ബുക്സ് -1982.
2. ഡോ. എം.എ.കരീം, താരതമ്യസാഹിത്യ സമീക്ഷ,കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്-2014.
3. എം.എൻ. കാരശ്ശേരി (എഡി.) താരതമ്യ സാഹിത്യ വിചാരം,കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്- 2014.
4. ഡോ. കെ.എം. ജോർജ്ജ്,ഭാരതീയ സാഹിത്യ സമീക്ഷ,കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്-1994.
5. പി.ഒ. പുരുഷോത്തമൻ, താരതമ്യസാഹിത്യം തത്വവും പ്രസക്തിയും,കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്- 1999.
6. ഡോ. സി. രാജേന്ദ്രൻ,വ്യാഖ്യാനശാസ്ത്രം,കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്-2005.
7. ഡോ. ടി.ജി. രാമചന്ദ്രൻ പിള്ള,താരതമ്യ സാഹിത്യ വിചാരം,കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്- 2023.
8. താരതമ്യസാഹിത്യം പുതിയ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ, ഡോ.കെ.എം. ജോർജ്ജ് സ്മാരക ഭാഷാ പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രം 2005.
9. താരതമ്യസാഹിത്യപഠനം:സിദ്ധാന്തവും പ്രയോഗവും, നാഷണൽ ബുക്സ്റ്റാൾ -1986.
10. താരതമ്യസാഹിത്യ പീഠിക, കമ്പാരറ്റീവ് ലിറ്ററേച്ചർ സൊസൈറ്റി, കേരളഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്-1999.